

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 49, 2023

2023-12-06

Sammanfattning

De europeiska energimarknaderna har varit relativt stabila under de senaste två veckorna och priserna har gått ned eller är relativt oförändrade sedan det förra marknadsbrevet. Riskerna för högre priser framöver utgörs bland annat av en eventuell spridning av konflikten mellan Hamas och Israel som kan påverka transporter i regionen och kallare väder.

Oljepriset har fortsatt sjunkit sedan det förra marknadsbrevet och Brent M+1 stängde i början av veckan under USD80 per fat. Prisnedgången kommer trots en ökad, frivillig, produktionsminskning från OPEC+.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan det förra marknadsbrevet sjunkit till sin lägsta nivå sedan början av oktober. TTF M+1 stängde den 4 december på EUR40,10 per MWh.

Uppvärmningssäsongen innebär att uttagen ur de europeiska naturgaslagren har ökat något under förra veckan och fyllnadsgraden hade den 3 december sjunkit till 94 procent.

På kolmarknaden har priset generellt sjunkit, även om en viss exportbegränsning har upphov till en tillfällig prisuppgång. Priset på utsläppsrätter steg relativt kraftigt under sista veckan i november, för att sedan sjunka tillbaka till nivåer motsvarande de som gällde vid förra marknadsbrevets publicering.

Nästa vecka, den 13 december, publiceras Energimyndighetens traditionsenliga Årskrönika över energimarknaderna. Marknadsbrevet läget på de globala energimarknaderna tar sedan ett juluppehåll och är tillbaka igen den 17 januari.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	7

Priser vid stängning den 4/12

Olja	ICE Brent, front month
	78,03 USD/fat ↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	40,10 EUR/MWh ↓*
Kol	ICE API2, front month
	114,95 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	70,37 EUR/ton *↓

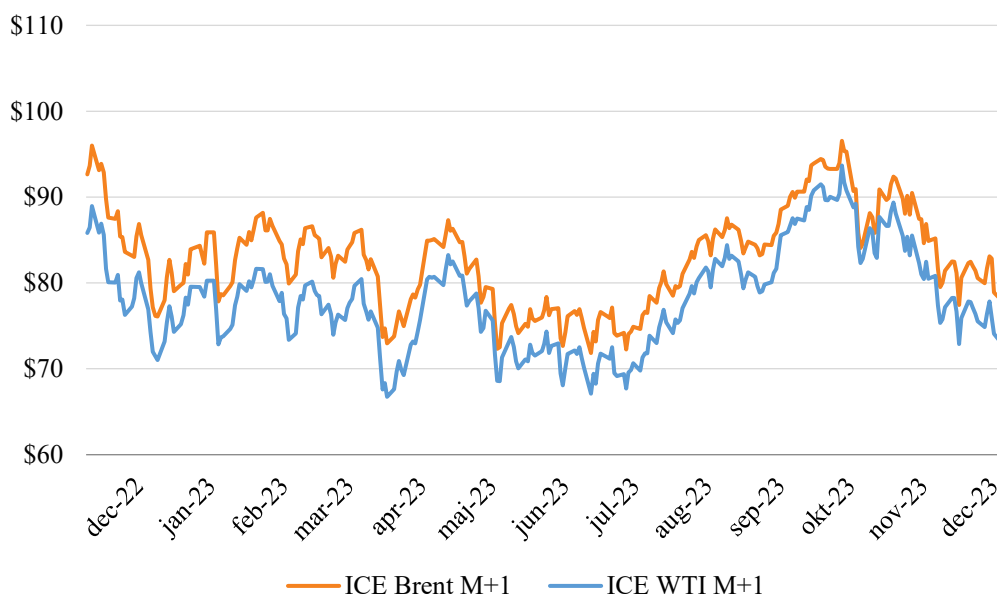
* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset har återigen sjunkit under USD80 per fat. Under den sista veckan i november var marknaden något avvaktade inför OPEC+ möte den 30 november. Mötet blev uppskjutet från den 26 november, enligt media till följd av svårigheter inom konstellationen att nå en överenskommelse kring den befintliga och eventuella utökade produktionsminskningen.

Efter mötet den 30 november meddelade OPEC+ att man utökar produktionsminskningen med ytterligare 1 miljon fat per dag, dock på frivillig basis. Också Saudiarabien meddelade att man förlänger sin frivilliga produktionsminskning om 1 miljon fat per dag som man meddelade i juni. Initialt steg priset på olja något men det har sedermera sjunkit ned under USD80 per fat igen. Den 4 december stängde Brent M+1 på USD78.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Det som väger på oljepriset, trots OPEC+ utökade produktionsminskning är dels att utökningen är frivillig liksom omkring hälften av de nu 5,5 miljoner fat per dag som uppgår i den totala meddelade produktionsminskningen, dels har OPEC+ tidigare haft problem med faktiskt begränsa sin produktion i den utsträckning som man har åtagit sig att göra. Detta gör att marknaden sannolikt inte räknar bort hela den volymen som OPEC+ nu strikt och frivilligt har åtagit sig att hålla från marknaden, vilket speglas i ett sjunkande pris. Skulle OPEC+ faktiskt hålla 5,5 miljoner fat per dag från marknaden under första kvartalet 2024 kommer det sannolikt ha en större påverkan på prisbilden.

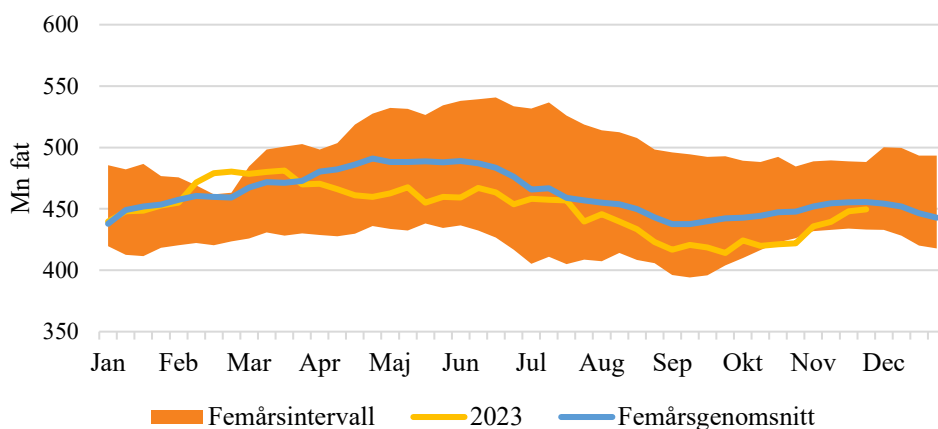
I nuläget dras priset ned av osäkerheter kring den ekonomiska utvecklingen och ett förväntat överutbud under första kvartalet 2024 till följd av en lägre tillväxt i efterfrågan och en ökning på utbudssidan, framför allt från icke OPEC-producenterna USA, Brasilien

och Guyana. Den 30 november meddelade OPEC+ dock att Brasilien kommer att ingå i OPEC+ samarbetet från januari nästa år. Hittills verkar det som att Brasilien inte kommer vara en del av den hittills meddelade produktionsminskningen men det sätter frågetecken kring Brasiliens förväntade produktion framöver. Också oroligheter mellan Guyana och grannen Venezuela ökar risken för att utbudet blir längre än förväntat och att priset därmed kan öka under 2024. Det pågår sedan en längre tid tillbaka en dispyt mellan Venezuela och Guyana kring området Essequibo, där Guyanas stora olje- och gasfyndigheter finns.

Samtidigt har den amerikanska olje- och gasproduktionen nått sina högsta nivåer någonsin under 2023, trots att aktörerna har stramat åt sina finansieringsmodeller jämfört med tidigare (när fokus låg på positivt kassaflöde snarare än vinst) och flera indikatorer som tidigare har använts för att bedöma den amerikanska oljeproduktion har gått ned, exempelvis antalet riggar. Anledningen är en fortsatt effektivisering inom bland annat oljeservicebolagen och teknisk utveckling där man exempelvis borrar horisontellt längre källor.

På uppsidan finns också risken för spridning av konflikten mellan Hamas och Israel. Bland annat attackerade Iranstödda Houthirebeller ett amerikanskt militärfartyg och tre kommersiella fartyg i Röda havet i helgen¹.

Amerikanska råolja lager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA.

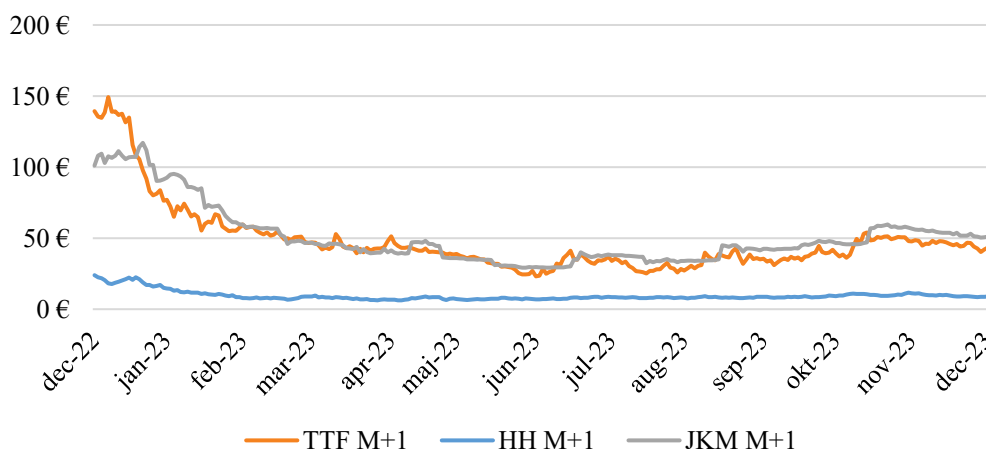
De amerikanska kommersiella lagren har ökat markant under oktober och november, ett tecken på en inbromsning i den globala efterfrågan, och ligger nu kring femårsgenomsnittet.

¹ [Houthi attacks on vessels in Red Sea sound alarm for global trade \(ft.com\)](https://www.ft.com/content/2023/11/30/houthi-attacks-on-vessels-in-red-sea-sound-alarm-for-global-trade).

Naturgas

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan det förra marknadsbrevet sjunkit. TTF M+1 stängde den 4 december på EUR40,10 per MWh, vilket är den lägsta nivån sedan början av oktober. Detta kan jämföras med EUR45,82 per MWh den 20 november. Prognoser om kallare väder bidrog i början av sista veckan i november till en marginell ökning i priserna och TTF M+1 stängde den 23 november på EUR46,83 per MWh. Marknaden har därefter sett en återgång med sjunkande priser, påverkad av de fortsatt positiva marknadsfundamenten med god tillförsel och för årstiden höga gaslagernivåer samt mildare väderprognoser.

Naturgaspriser EUR per MWh

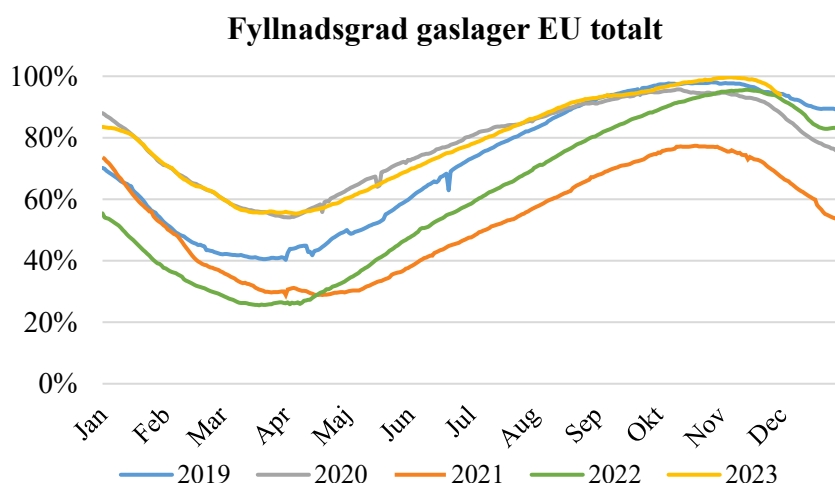

Källa: Montel.

Också det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har gått ned sedan det förra marknadsbrevet och JKM M+1 stängde den 4 december på EUR50,38 per MWh, vilket kan jämföras med EUR52,70 per MWh för två veckor sedan. Efterfrågan i regionen fortsätter att vara relativt låg samtidigt som lagernivåerna är relativt goda och priset nådde i slutet av november sin lägsta nivå sedan mitten av oktober med en nivå på drygt EUR50 per MWh. Problemen med låga vattennivåer i Panamakanalen kvarstår dock vilket påverkar transportkostnader och gör det svårare för regionen att attrahera LNG-laster från USA. Detta innebär också att Europa fortsatt har det lättare att locka till sig amerikansk LNG, trots den nu tydliga prisskillnaden mellan de två marknaderna.

Även i USA vid den amerikanska gashubben Henry Hub har priset sjunkit sedan det förra marknadsbrevet och nådde i slutet av november sin lägsta nivå på två månader med ett pris en bit under EUR9 per MWh. Den prisnivån har hållit i sig och Henry Hub M+1 stängde den 4 december på EUR8,46 per MWh. Priserna påverkas bland annat av för årstiden ovanligt höga nivåer i de amerikanska naturgaslagren. Injiceringarna i lagren har kunnat fortsätta ovanligt länge under november och enligt den amerikanska energimyndigheten EIA har de amerikanska naturgaslagren inte haft nettoinjiceringar så här sent i november någon gång de senaste 10 åren.

De europeiska naturgaslagren är fortsatt välfyllda för årstiden och var den 3 december fyllda till 94 procent. Kallare väder i Europa har inneburit att storleken på nettouttagen ur gaslagren har ökat tydligt sedan starten av förra veckan.

Källa: GSE minus strategiska reserver.

I förra veckan föreslog EU-kommissionen en 12 månaders förlängning av de tillfälliga gaskrisåtgärderna som antogs förra året med syfte att stärka energisäkerheten i unionen. Förslaget gäller förordning 2022/2576 om ökad solidaritet genom bättre samordning av gasinköp, tillförlitliga prisriktvärden och utbyte av gas över gränserna samt den så kallade marknadsjusteringsmekanismen, det vill säga det tillfälliga pristaket för naturgas. Utan förlängning upphör solidaritetsåtgärderna i den tillfälliga gaskrisförordningen att gälla den sista december i år medan pristaket på naturgas upphör den 1 februari 2024. Förslaget behöver nu godkännas av Europeiska rådet innan det kan träda i kraft.

EU:s medlemsstater och Europaparlamentet enades också i förra veckan om en preliminär överenskommelse om direktivet om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, vilket tillsammans med förordningen om de inre marknaderna för förnybara gaser och naturgaser och för vätgas utgör det så kallade gasmarknadspaketet². Överenskommelsen om direktivet behöver nu godkännas formellt av både rådet och europaparlamentet medan förordningen ännu inte är färdigförhandlad.

I förra veckan presenterade EU även den nya förteckningen över EU:s energiprojekt av gemensamt respektive ömsesidigt intresse (PCI-projekt, *Project of Common Interest*) och PMI-projekt, *Project of Mutual Interest*) vilket är infrastrukturprojekt som syftar till att fullborda den europeiska inre energimarknaden och viktiga gränsöverskridande energiinfrastrukturprojekt för EU och länder utanför EU. Detta är den första förteckningen som bygger på den reviderade TEN-E förordningen som omförhandlades som en del av gröna given. Den omförhandlade TEN-E förordningen innebär att nytt stöd till fossila bränslen, som olja- och gasinfrastruktur, upphör och ersätts av bland annat

² [De inre marknaderna för gas: rådet och Europaparlamentet överens - Consilium](#)

vätgas- och elektrolysisprojekt, projekt för avskiljning och lagring av koldioxid och havsbaserade nät för förnybar energi. Status som PCI- eller PMI-projekt är ett krav, men inte en garanti, för att vara stödberättigade för EU-finansiering. I den nya förteckningen har den planerade rörledningen EastMed som planeras från gasfyndigheter i medelhavet till Grekland via Cypern kvar sin status som PCI-projekt från en tidigare publicering av den tidigare femte PCI-listan.

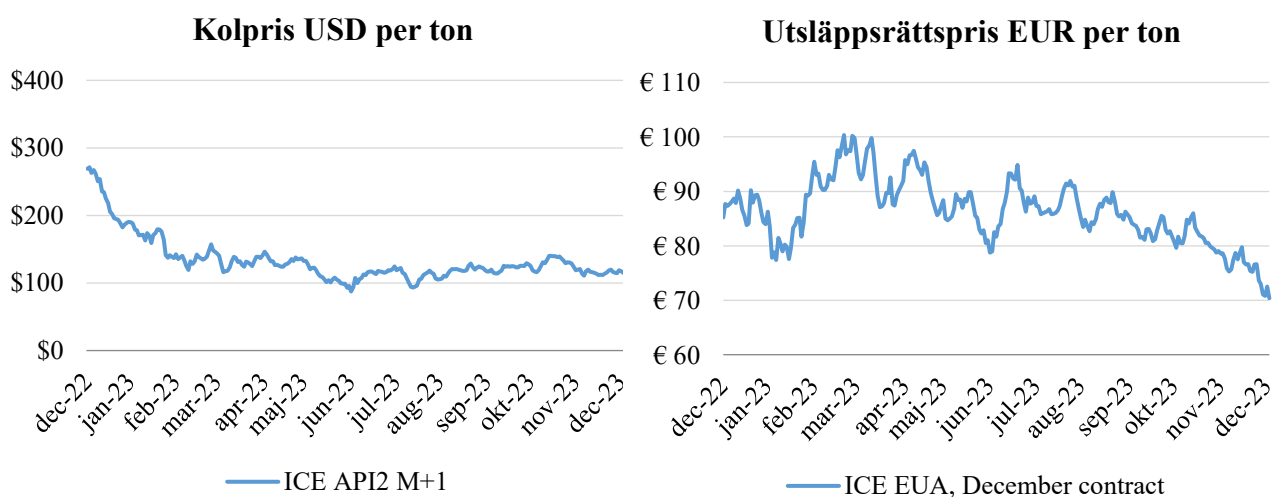
Under klimatkonferensen COP28 meddelade en grupp bestående av 50 av världens största olje- och gasföretag att man kommit överens om nå nettonollutsläpp av koldioxid fram till 2050 och att minska utsläppen av metangas till nära noll fram till 2030. I samband med konferensen presenterade också USA nya federala regleringar för att minska metangasutsläppet från den amerikanska olje- och gasssektorn.

Kol och EU ETS

Kol

Logistiska problem kopplade till utsklippning av kol från Sydafrika bidrog till att kolpriset steg något under de första dagarna som följde på det förra marknadsbrevet. Priset sjönk dock senare tillbaka till en nivå endast något över den nivå som gällde vid förra marknadsbrevets publicering. Detta trots det kalla vädret i Europa under senaste veckan. Huvudorsakerna är de relativt låga gaspriserna samt att kolmarknaden i Europa generellt är välförsedd.

Den 4 december uppgick det europeiska kolpriset till USD114,95 per ton.

Källa: Montel

EU ETS

På marknaden för utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem ETS har året 2023 huvudsakligen präglats av nedåtgående priser. Under inledningen av året var priset upp och vände över EUR100 per ton CO₂, men sen dess har trenden varit nedåtgående. I början av december är priset nere på nivåer runt EUR70 per ton CO₂. En relativt svag ekonomisk utveckling i Europa i kombination med relativt låga gaspriser är bidragande orsaker till de fortsatt sjunkande priserna på utsläppsrätter.

Den 4 december uppgick utsläppsrättspriset till EUR70,37 per ton CO₂.